

KOLOSI

Mi iya Pol siya mi biye om komi Rom hir miriyyin mi siya ta yokwowa ha winkikin iikamim naingwo tibmiiyim om komi Kolosi hiranim simiiramın. Mi siya ta yokwowa inkam nwiso Tikikas mi Onisimas sowiir hauugi mi yo sowa kimidiniya iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir ini hauuu. Pol siya hiniina wakaewin kam nhirim niksisaeyim ini simaka hir nwowim mi iikamim naingwo tibmiiyim simiirin sima boinkim hiniin Krais siya Adi Komii rani mi Jisis siir inig iir kipi hainan. Mi haniing i nuwi wi iki paekwosimim mi dimin kirie kirie nhirim ninomor kouanim wi sim inigim sim ti hainanam. Mi simiir ogmwoim wi simiiram nwoki huim mi wi simiir siyu imiir nwoki apim. Mi inkamin Epafra nikuwiyin ha namın mi Pol siirin siya ini boinu hikim iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir nimbiyamim. Mi ta hiriinan sairsika Pol siya ta yokwowa sair asi winkikin, siya minam winkikin ti niksise yaayim simiir nikwowaissiigiyim mi simiirin Krais siirgisiirarar boinim hiniin iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosiya hiriirin siya nikropकिन. Iriig.

Yokwowa Pol siya winkiya Kolosi hiran iikam imiiram saeya

¹ Kara Polkin, kara Jisis Krais siir aposel inkamkin. Adi Komii krimiir Wanin siya biyar naingwokin kariiram kiwakiyamın aposel inkam nwowam mi siya kariirin sairar nimbingin siir

mī aīir mīriiyamīn. Kara mī kariir nomīiyau ieya Timoti ² ta yokwowa krīra wīn hauugika iikamīm Adi Komīi siirīm om Kolosi warauranim kīmiiram. Nomīiyau mīiyikīm yīpīkī Jīsīs Kraīs saika namasukikīnim, krīra krīriir Adi Komīiīyīn siiram sriigi kīmiirīn wī siya nwokī hauuwīm naīngwobumbu mī wī irīpa nwokī ongwomamair aeyīm. Iriig.

Pol siya Adi Komīi siir boīn wadiēkikīn. Dimusi rani, iikamīm om Kolosi hīranīm sīma Kraīs siir yai īmiir wakaeyokna apkīm

³ Mī krīma īinokīinokīn Adi Komīi siiram kwīsboīnanae mī krīma Adi Komīi siirīn boīn wadiēkī, tī Adi Komīiīyīn yīpīkī krīmiir Bīiyan Inkam Komīiīyīn Jīsīs Kraīs siir Adīn. Dimusi rani, wīm kīma siir wakaeyokna apkīm. Mī tī Adi Komīiīyīn yīo krīmiir Bīiyan Inkam Komīiīyīn Jīsīs Kraīs siir Adgīn. ⁴ Krīma Adi Komīi siir boīn wadiēkī. Dimusi rani, krīra hīnīna wakaeko iikamīm sīma hīnīna boīnkīm, kīma Kraīs Jīsīs siir yai īmiiramīn īna sībgu aīngwo tībmiī kīnīm mī kīma iikam nhīrīm yīpīkī Adi Komīi siir yai īmiir wakaeyokna apiyīm sīmiiramīn īna naīngwokwonanaeyīm mī kīma sīmiirīn īna mī whīnkīnsiīs haigīniuwīm. ⁵ Dimusi rani, wīm kīma tī dīmīn kībī kībī īmiir nwokwokīnī yīpīkī Adi Komīi siya dirīraerarkwokīnim siir om hīranīm kīmiiram, kīmiir hauuwām. Bīiya īiya Adi Komīi siir Yai Wīn Kībiya kīmiiram waraur nīta, kīma saiir yaimwokiyaīmwowīm bīdiyar sībgu īnomoknīnkīnim. ⁶ Mī bīdī bīdīniyarīn īiya kīma tī dīmīn kībī īiir wakaeya bīigībī Adi Komīi siya tīrīn iikam krīmiir mī kīma hīriiyar

yaingwo tiki yayiyim yim yai kaimwo imairgin mi ta Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiir bopwo waraurin wi nae sapi budi mi hinda tinda ti nu iirarin wi hiriyyar ninyokii irkaki mi iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaekii, mi yaiya wi simiir whinkinsiin haiginiuwu. ⁷ Epafrasin krimiir inkam kibiyin, ti dimin taemin hinin kimiirin siya boimimauugin siya Adi Komii siiramin krimaka bi miriigin mi siya krimiirin ini hiriyyar whinkinsiis haiginiukripkaiyin Kraisi siir yai imiir nanaakninkii haiginiuwam. ⁸ Mi siya ha natin kririiram mi siya krimiir ini boini, Adi Komii siir naeyiun simiirin siya whinkinsiis haiginiuwu iikam nhirim simiiram naingwokwonanaeyim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim. Iriig.

⁹ Mi iya krira ti dimin taeminim simiir wakaeyim mi krima inokinokin Adi Komii siiramar sriinanaei iikam kimiiramin. Krira Adi Komii siiramin minam srii siya wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim mi ta hiriinan saiirsika kima wi haningin sibgu inokninkini dimin taeminim siya naingwowim kima wakaeyokna apam. Adi Komii siir naeyiun wi siyar hiiurworwokai haiginiuwu kimiir kwoin imiirin mi kima siir dimin taemin imiirin wi haningin sibgu inomokninkini. ¹⁰ Mi ti digworaekwowim simiir ninomokninkin digi mi kima ti dimin taemin imiirin wi haningi tiri. Mi kima ti miyim yipiki Adi Komii siya boinim kima tiram simiirin wa sibgu wakaeyokna api mi ta hiriinan saiirsika siya wi big nasmirwaiya asi nwowi kimiiramin. Mi ta hiriinan saiirsika kima iki mi kibi kibiyim wi asi mirii. Mi kima Adi Komii siirin wi haningi sibgu

inoknɛnkɛni. ¹¹ Adi Komii siya kirɛ komiigakɛn mi siya digworaekwo whiekakɛm simiir tirim wi digar nwowi mi krɛra Adi Komii siiramɛn dimɛn minam kwɛs boini mi ha mi srɛi, siir kirɛya siya wi kimiir hauuwi mi iikam kimiirin wi saeya whɛnkɛnsiisi mi maɛrgimaɛrga mi owamɛn kimiirin ti dimɛn biyɛ biyɛyɛm sima tirka wɛndi. ¹² Kimiir kwoinɛm kwoin miyiki miyikin sasar dwo mi krɛmiir Adi Komiiyɛn siir boin wadieki. Siya siyaɛrgɛn wadie kimiir nwowaigɛniuwiyɛn mi ta hɛriinan saiirsika kɛma dimɛn taemɛnɛm siya nɛmbinɛm kimiiram kɛma haiyam wi simiir asi haii. Siya wi iikam kimiir hauugii mi krɛmiirin wi warar mi inkɛn hauugii ti digworaekwowɛm siir omanɛm yipiki wadie paeni hanɛn niuyam mi dimɛn biyɛki nwokai karamaɛ nwowɛm. ¹³ Mi iya krɛma Setan siir aowa nwowa, krɛmiirin Adi Komii siya nanmaiwarkainakɛm mi ta hɛriinan saiirsika krɛma wi siir yɛnisɛmɛn yipikin siya naingwokwonanaɛiyɛn wi siir aowa asi nwowi. ¹⁴ Adi Komii siir yɛnisɛmɛn krɛmiir dimɛn biyɛyɛm simiirsi naokɛn mi krɛmiirin siya nanmaiwarkainakɛn Setan siir aowa nwosi. Mi ti hɛriinan tirɛn mi siya krɛmiir dimɛn biyɛ imiirin asi haiyoprimdiyɛumiigikɛm. Iriig.

Krais siya Biyan Inkam Komiigin mi siya dimɛn taemɛnɛm krɛmiir whɛnkɛnsiis haigɛniuwam asi tiri

¹⁵ Mi krɛma Krais siir kigi, mi krɛma wa nwoki inoknɛnkɛnɛm Adi Komii siya panɛngɛn. Dimusi rani, Krais siya Adi Komii siir hɛriinanaɛrgɛn yipiki iikam krɛma kig karamaɛ nwowiyɛn. Siya ini sakisair ywowɛn mi dimɛn taemɛnɛm Adi

Komii siya nonkwokwowim ini siyar kigirkakin.

¹⁶ Dimin taemin whiekakim yim ini Krai siyar kigirkakim dimusi rani, dimin taeminim ninomor kouanim mi nuan ikim yim siya siyar nonkwokwoswokim. Digworaekwo whiekakim siya nonkwokwowim nhirim yim tisi krimar kigim mi nhirim krima simiir kig rani. Yim ti paekwosim mi naeyu minim mi digworaekwo nhir ikim yim sima. Adi Komii siyar tirkikin Krai siir in ti digworaekwo whiekakim simiir tiramin mi ta hiriinan saiirsika ti digworaekwo whiekakim yipiki nu iir nwowim mi kou nwo ikim yim Krai siir inig iir asi hainanprapraskikim.

¹⁷ Biya dimin taemin ima nwowa mi yio siya ha mi okin mi siya dimin taemin whiekakim simiir asi kigirkakin simiir maeyau imiirar sibgu okripkaiyim.

¹⁸ Siya ini iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim ini krimiir mwonan ywowin mi nim krima ini siir piunan ywowim. Siya siyairgin dimin taeminim Adi Komii siya tiriyim iikam krimiir yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiir bwamkibwamin. Krai siir in Adi Komii siyar hidninsiin idwokin yipiki biya niki aonamin mi siyairgin biigibii ninsiin idwokin ie hirankin mi ta hiriinan saiirsika siya iki dimin taeminim simiir kigiriraowan inkam asi nwokin mi nu ninomor sowiir digworaekwowim simiir kigiriraowamin inkam nwirki bi nwokin siir kouwin. Niingaki niinga kinga.

¹⁹ Tiki yayiim yim yaimwowaigim. Dimusi rani, Adi Komii siya ha naingwokin siir yinisimin siya siirgisir i iirar kwirii iski.

²⁰ Dimin taeminim yipiki Adi Komii siir sau

omomnan nwowim, yim siya bidi yimbingiyim ti dimin taeminim mi iikam ikim, yipiki ti nu iir nwowim mi yipiki ninomor kou mi o ikim. Mi ta hiriinan saiirsika Krais siir nhieya yipiki paeyin hiiniya nironinkinin si naokiinainiya saeyar nikworipukimaigigim ti dimin biye imiirin mi ta hiriinan saiirsika simiirin kwoin whirua asi nwowaiginugin.

²¹ Mi biya iikam kima Adi Komii siiram bi naingwokim mi kima siir bi wakaeyokna apkim. Wim kima dimin biye tirkim. ²² Mi Krais siya paeyin hiiniya nironinkinin si naokin. Mi ti hiriinan siyiun Adi Komii siya kimiir asi tirkikin kwoin whirua saika nwowam. Krais siya tiriiginin iikam kimiirin iya siir piu aeya naonama saiir kirien tirkin mi ta hiriinan saiirsika siya kimiirin asi tirkikin dimin whirki kimbu karamae Adi Komii siir whwonkamidan. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiir kwoin imiirin wi ha nwoki aingwowi kimiir kwoinim wadiekin dimin biye whirki bi kinyiskaigikim. Mi kimiirin wi dimin biye whir inkam nwirki swoki boin huriyyu rani. Nungaka. ²³ Mi kima Jisis Krais siiram hiriyyar naingwo tibmii kinanaei mi kimiir kwoinim whwowisa nwo karam nwowi mi kimiir naingwo tibmiya kirie hiriyyar nwokripkaii dimin whirki kinyiskai karamaeya nwowi mi kina karamae nwowi, Adi Komii siir yinisimin kimiirin wi siya niku nami Adi Komii siir whwonkam ida hiriir. Mi kima Adi Komii siir Yai Win Kibiya saiir wakaei mi kima wa nwokwokini ti dimin kibi kibi imiiram yipiki Adi Komii siya nimbiniim kimiiram. Mi ta Yai Win Kibiya Adi Komii siir

iikamim simiira ya ti nuin siirin hinda tinda bidi boinmimauu diga. Kara Polkin, an kara iriipi hiriinan ta Yai Win Kibiya saiirin iikam imiir bidiyar mi boinmimauuwa. Iriig.

Pol siya iikamim om Kolosi hiranin simiir whinkinsiis haiginiugin

²⁴ Kara hik kimiirsiyar mi haigi windi mi kariirin ha mi igbumbugi windi mi kara pi maigimaiga mi owi. Biya Jisis Krais siya kariirin hinina boinkin, kariir iikamim, yipiki kariir piunan nwowim, simiir hika ya wi kimiiram niti kimiir piu imiir kimpipisu haiginiuwam. Mi iiyim kara ta hiriinan hik aiir haiyin, ta hika biya Jisis Krais siya haiya saiir idwo swoki inkin haigingikin digidig simiir nwokiyam. Mi ta hiriinan saiirsika kara maigimaiga asi nwowi ti hik hiriinanin simiirsi haiyim kimpipisu. ²⁵ Biya kariirin Adi Komii siya nimbingikin siir yai kibiya saiir nanaakninkii haiginiuwim mi ta hiriinan saiirsika, kara iikamim Adi Komii siir pugana saiirin simiir asi whinkinsiis haiginiugin inkamin nwirni miriyyin mi iikam nhirmi whinkinsiis haiginiuwiyin siir hiriinan. ²⁶ Biya ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa ya iikamim simiirsi haigiprakaigim. Mi tariinanin Adi Komii siya ta siir yaiya saiir yaimwokiyaimwowa ya siir iikam imiir bidi yisiimauuwim. ²⁷ Siya krimiir nisiimauuwam naingwokin yipiki siir iikamim mi krima ta yai kibikikibi imiirimin wa nwoki sibgu inokninkinim mi wi iikamim Isrel simiir pugana saiir karamaeyim wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi ti yayim yipiki niki

kimiir kwoinim wi wadie nwoki sibgu owim mi kima irni nwirniyam naingwokwonanaei mi kimiir kwoinim dimin taemin imiiramin sibgu naingwowi mi ta hiriinan saiirsi kima Adi Komii siir asi wakaeyokna apkim kima tira saiir hiriinan. Kara ha naingwowi kima Krai siir digworaekwowim yipiki Adi Komii siya haigiprakaiyim biya simiir ninokninkinim. Mi ti dimin taeminim Krai siirgisiirim yim ti dimin taeminim biya Adi Komii siya haigiprakaiyim yim sima mi tariinan yim bidi yanaakninkiiigiyim. ³ Jisis Krai sasairgin yaimwokiyaimwo boini bwamkibwamin dimin taemin whiekakim simiir bwamkibwam imiir.

⁴ Kara kimiirin ti dimin taeminim Krai siirim simiir boinmimauwi mi ta hiriinan saiirsika iikamim wi kimiir kwoin imiir kiyai rani, iki simiir yai bibiyeyim priiyiksasaeyim simiir. ⁵ Kara kimaka mi o karamaeka windi, kara kimiiramin ina mi aingwowin. Kara ha naingwowi kima ini wadiyar nwowim mi ta saiirsika kima Jisis Krai siiramin nhami nhami paninsi yaingwo tibmiisi. Mi ta hiriinan saiirsika, kara kimiiramin maigimaiga asi nwowi. Iriig.

Krima mi Krai siya krima ini kwoin whirua nwowim mi krima iki niksisae yai bibiyeyim simiir kipi wakaeyokna ap.

⁶ Biya Krai siiram kima naingwo tibmiiya saiir hiriinan mi tariinanin kima kwoin whirua saika dwo. ⁷ Mi kima saika wi nwiruwar nwowiskii, paemiiyim pae iir nonkworinuwiyin nu aowa op nae min kiyaiyam mi iiyin paeyinim omaka aiir nonkwowini ikim ini simiir hiriinan ywowim mi ti

h̄iriinan s̄ima t̄ir̄im sāika s̄ima n̄inkiamasuim,
ȳip̄ik̄in paemii īiyin paeyinan nwowin k̄ima
Krais siir yai k̄ibiya ȳip̄ik̄i b̄īiya k̄rima niki
boinmauuwa saiir saiira wakaeyokna apnanae mi
mairḡimairga Adi Komii siiram dwo. Dimusi rani,
dim̄in taeminim siya t̄ir̄kiȳim k̄imiir simiirsika.

⁸ K̄ima, k̄imasiyar m̄intaraona. K̄ima iikam
nh̄irmiyam k̄ipi kiwaki s̄ima n̄itam mi k̄imiir̄in īki
yai bibiȳeȳim kwoink̄i p̄riinaingwo boiniȳim,
k̄imiir boinm̄imauuwam k̄imiir kwoin imiir
kiyaiyam mi simiir̄in k̄imiir n̄iksisaeȳim. Mi t̄i
iikam h̄iriinan̄im ȳim ȳidiwi wanwiyaemi yaȳim
mi dim̄in biȳie biȳeȳim nuan uridȳu bibiȳeȳim
s̄im̄im s̄im boinik̄im. Ȳim s̄ima Krais siir dim̄in
taeminim simiir b̄i boinm̄imauuwik̄im. ⁹ K̄ima
simiir yai bibiȳeȳim simiir k̄ipi wakaeyokna
ap. Dimusi rani, Krais siya in̄i Adi Komii siir
h̄iriinanar swok̄i ow̄in mi dim̄in taeminim Adi
Komii siir̄im ȳim in̄i Krais siir kwoin arar haigi
okaiȳim. Mi ȳim t̄i digworaekwow̄im ȳim krimiir
n̄isiimauuḡim h̄in̄in Adi Komii siya pan̄inḡin.

¹⁰ Mi ta h̄iriinan saiirsika, k̄ima J̄isis Krais sāika
namasuwi mi k̄ima w̄i siir digworaekwok̄i
naokingugun̄ink̄ini mi k̄ima w̄i k̄ir̄ieya ȳip̄ik̄i Adi
Komii siya hauuwa k̄imiir w̄i saiir k̄ir̄ie karamae
nwo rani. Mi t̄i dim̄in taeminim n̄inomor kouan̄im
mi nuan īkim dim̄in taeminim ȳip̄ik̄i t̄i nu īirar
nwowirkak̄im h̄inda t̄inda ȳim J̄isis Krais siya b̄idi
ikwor̄ipukimaiḡiȳim.

¹¹ Mi iikam̄im s̄ima k̄imiir m̄iois imiir k̄itiyopn̄ir
hai karamae nwowa k̄imiir̄in saeya b̄i mi
īisiimauuḡim w̄im k̄ima Krais siirḡim. N̄ingaka.
K̄ima mi Krais siya w̄im k̄ima in̄i p̄iu kw̄iruwa
ir̄ipar ywow̄iskiȳim mi w̄im k̄ima dim̄in biȳie

ɪmiirin digiɪmii biɔdi haimriyiugigim. Mi ta siir kima wakaeyokna apa saeyairga kimiir niisiimauuwa hiniin wim kima Krais siir wakaeyokna apikim, kima ti siyiɪn miois kitiiyopnir haiiyin si bi napikim. Nɪngaka. ¹² Biya iya inkamim op baptaisiyim ya tariigina ya ini Krais saika naonamnan ywowa mi sima kimiirin pa haingikaigii. Mi iya sima kiriirin op hiranki swoki kibokiinainiiyim mi kima ha namikwomaiyiuiwiyim, ya tariigina ya ini Biyan Adi Komiiyin yipiki Krais siir hidninsiin idwowin siir kirieya ini saiir hiriinan ywowa mi siya kimiirin saikar nankin kininsiin idwokikin. Dimusi rani, kima siir yai imiiram naingwo tibmii kingim. ¹³ Biya kima dimin biye tirkim mi kima kimiir kwoin imiirar napkim mi ti dimin biye hiriinanam iikam kimiirin biye sima nwowaiginiugim mi kima siyiɪn. Mi iikam kimiirin Adi Komii siya kininsiin idwokin Krais saika mi kima kwoin win asi haigim. Dimusi rani, dimin biye biyeyim kimiir kwoinaw nwokaiyim yim siya biɔdi haiyoprindiyiɪmiiigiyim ti kamim simiir miois imiir kitiiyopnir haiyim simiirin wi miois sima kitiiyopnir haiya wi saeya nwowaiginiu rani, Adi Komii siir yinisim nwowamin. Nɪngaka. Kima Adi Komii siir yinisimin wi ta miois kima kitiiyopnir haiya wi saiirsi nwo rani. Nɪngaka. ¹⁴ Dimusi rani, Jisis Krais siya paeyin hiiniya nironinkinin siir naokin mi ti yayim yipiki siyu Komii siya boinhuriyiuiwim kimiir, kimiir dimin biye imiirsi yim Adi Komii siya biɔdi haiyoprindiyiɪmiiigiyim. Yim ti yayim, yim saika biɔdi yinkin aonamim. ¹⁵ Adi Komii siya biɔdi ikwowaisiigiyim yiu

bibiyeyim mi dimin taeminim kiriekakim ti nu iir nwowim ti diminin Kraisi siya tirin siir kirieni, paeyin hiiniya nirioninkinin si ninkin irinugiyin mi simiirin siya bidi ikwowaissiigiyin iikam imiir nsiimauuwam hiniin siya kirie komiigakin mi yim sima ini nunga ywowim. Iriig.

¹⁶ Mi ti siyiu komii siir yaiyim yipiki ha boiniyim nim krime miyik rani mi ha daonam yim bidi digiyim. Mi ta hiriinan sairsika, inkam nwirki kimiir hidi Judami siyiu komii si kima wi siir yai kipi wakaeyokna siya kimiirin uruwai siyaowai mi nae minim sim boini. Nungaka. Mi siyiuin nae miniyin kima naeyin mi op min kima kwiyaeyim mi iiyim piu kima mi siisiyim kima simiir kipi wakaeyokna ap mi Adi Komii siir inigin kipi mi hainan mi bwanin siir iiyim bwan winki nitanim simiir nikriyim yipiki kima hainani Adi Komii siir mi iya Judakim siiskuwakiya piu dimin taemin whir tir karamae nwowiya aka mi dimin taemin nhirim ti hiriinan nwo ikim mi sima kimiirin wi ti Juda simiir siyiu komii iirsi hid rani. Nungaka. ¹⁷ Yim ti digworaekwowim yim ini aknainan ywowim yim krimiir brougae wanwiyaeyim simiir nsiimauugim. Yipiki wi mhoiia nimbiam yim dimin kungikun imairgim Kraisi siya tiranim. Kraisi siya ha nitin simiirin kimidiniya siya ini tirni mi ti dimin taeminim biyanim yim ini inig karamae ywowim. ¹⁸ Kima iki iikam nhirim yipiki kimiir hidim simiir yai imiir kipi wakae. Dimusi rani, yim sima ti hiniina boinkim, wim kima Adi Komii siir bi wakaeyokna apikim. Dimusi rani, wim kima Adi Komii siir paekwosimin siir inig iir bi

hainankim. Ti hiriinanim simiir kipi wakae! Yim sima ha boinkim ti dimin taeminim nhwo sima whinkigim iikam krimiirin ha ninokninkinkim nim krma simiirar hainanikim. Yim sima pi niksisaekim mi sima simarin hinina boinkim yim sima inigak iikam tani yim sima Adi Komii siir paekwosimni inig hainanikim mi ti iikam biye biyeyim yipiki nantamyiriyiriyim yim sima simiir kwoin imiirarar napikim. ¹⁹ Mi ti iikam hiriinanim yim Krais saika iripa bi namasugim. Krais siya ini mwonan ywowin mi nim krma iikamim saika namasuwim, nim krma ini siir piunan ywowim. Piu aiirin mwo ieyar whinkinsiis haiginiu mi kiu mai minim mi kip ikim yim ini iripar yinkiamasuim. Mi iikamim naingwo tibmiyyim yim ini piunan iripa bidi yinkiamasuim. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siya hauugin siir kirie aiir.

Krma naonami wi Krais saikar waiyayokiyokii

²⁰ Iikam kima, krais saika bidi yaonamim mi kimiirin rirmiiya siya bidi ywowaiginiugiyin ti dimin biye biyeyim ti nuin siirim simiirsi mi kima ti dimin taeminim ti iikamim nuanim sima napam naingwowiyim simiir kipi wakaeyokna ap mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi hinina boini simiirin sima wadiekim. Mi kima dimin taeminim iikamim nuanim sima napiyim simiir simiira dimusi wakaeyokna apkripkai? Mi kima iikamim simiir siyu komiyyin siir yayim simiir dimusi wakaeyokna api yipiki ha boinim, ²¹ kima dimin sim whir kipi swoki tirsran mi dimin sim whir kipi swoki pikomyaskii sran mi simiirin kipi mi ae. Ningaka. ²² Yim tiriiginim yim

inkamni ara yaigim yim Adi Komii siir hiranki bi nitkim. Krimiirin nae Adi Komii siya hauugin mi krma simiirin kipi boinwaeyo. Nningaka. Krma simiirin ha dae! ²³ Mi ti siyiu komiiyin yio krimiir kwoin iir kiyaigin krma ha nwoki aingwowim yim wadiekim mi krimiirin wi sima nwoki whinkinsiis haiginuwim paekwosim simiir inig imiir hainanam mi dimin taeminim krimiir piugi tiram naingwowiyim simiir nwoki kikintimdinuwim mi krma wi krimiir piu imiir nwoki onkwobumbuninkinim mi yim ti dimin taemin hininim yim wi krimiir whinkinsiis haiginu rani, ti dimin biyie biyeyim krimiir kwonau nwokaiyim simiir nikwowaisiigigim. Nningaka. Iriig.

3

Adi Komii siya kimiirin Kraiis saika ninkin hidninsiin idwokikin omwaiwaiyayokiyokiyim

¹ Biya Kraiis siya naonama siya krimiirsi naonamkin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki omwai waiyam. Tiriiginin yio ti hinigin iikam krimiirin Adi Komii siyar hidninsiin idwokikim omwai swoki waiyayokiyokiyam mi Kraiis saika nwowam. Mi ta hiriinan saiirsika, kimiir biyan siyiuin yio bidi digiyin mi kima dimin taeminim nuanim wi simiiram kipi naingwo mi kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranin simiiram daingwo simiir wakaeyokna apam, maeyauwa Kraiis siya nidwowiya Adi Komii siir ina iniiga saiir kingiin hir mi Adi Komii krimiir Wanin siir kirieya ini siyar nonkwowa mi dimin taeminim yim

ini siyar kigirkakim. ² Kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranim simiiram daingwo, kima dimin taeminim ti nuin siirim simiiram kipi naingwo. ³ Kima dimin taeminim siir omin ninomor kou hiranim siir hir nwowim simiiram daingwo. Dimusi rani, kima dimin taemin biyie biyeyim yipiki biya kima napim simiirsi bidi yaowim mi iikam kimiirin Adi Komii siya bidi hidninsiin idwowim Krais saika mi kima saika ini nwiruwat ywowskiyim mi kima ini kwoin winkakar ywowim mi kimiir kwoin winin yio ini Adi Komii siyar kigriraowin siir naeyiuni. ⁴ Krais siya krimiirin minam tirkin krima saika iripa nwowim mi mhoiia siya wa swoki iti mi siya wi siya siyar nanaakninkinaei mi krima wi saika nwowi mi krima saika nwowi mi krima wi Adi Komii siir dimin kibi kibi imiir haii. Iriig.

Kima kwoin win bidi haiyim mi kima dimin miyyik miyyik imiirarar dap

⁵ Wim kima yaeya kwoin win bidi haiyim mi kima kimiir kwoin imiirin sibgu sibgu kintimdinu dimin biyie biyeyim kima naingwowiyim kima tiram yipiki ti nu iir nwowiyim simiirsi. Kara ti dimin taemin hininim sim boini. Dimin taeminim iikam kima naingwowiyim kima tiram, hii priinanae priinae mi kam sima sima ninwoanwona iripa piu mi dimin biyie biyeyam kigmair mi dimin taemin biyie whiekakam naingwokwo, dimin taeminim inig hainaniyim sim hanin nwowim Adi Komii siir igsop aiir nokwokairinam. ⁶ Mhoiia iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowim simiirin wi Adi Komii siya tioidwomaii. Dimusi rani, sima

dimin biyie tirkim, ti kara boinim kimiir simiir tirkim.

⁷ Mi biyarin wim kima kimiir kwoin imiirar napkim mi kima dimin biyie bidiya mi tirim ti iikamim yipiki wi mhoiya Adi Komii siya tioidwomai. ⁸ Mi tariinanin kima simiirin digumii haimriyugig mi ti dimin taemin hiriinanin yim hindara dinangrimiigig. Irika nwirikan io whwonkam kipi nanao mi io kipi inwo anwo mi kimiir yopii adim mi iikam nhir ikim simaka kipi inkinwaomwarki boin mi kima yai bibiyie kipi boin mi dimin taemin biyie nhirim ti simiir hiriinanin simiir kipi mi tir. ⁹ Mi dimin taeminim kima boiniyim irni nwirni kipi priiyksasae. Dimusi rani, wim kima ti dimin biyeyim simiirin digumii bidi haimriyugigim tiriiginim kima tirim iya kima Adi Komii siir niki wakaeyokna ap karamae nwowa saiir. ¹⁰ Dimusi rani, tariinanin kima ini inkam win ywokiyim. Adi Komii siya kimiirin iripa bi tirkin siya kimiirin yapa yapa tirkin mi kimiir kwoinim siyar kisisaena haigiraraowi mi kima iikam miyyik asi nimbiyami mi wi Adi Komii siir hiriinan asi nwowi mi ta hiriinan saiirsika kima siir asi sibgu inokninkini kima tira saiir hiriinan. ¹¹ Ti dimin taemin miyyik miyyikim Adi Komii siya tirim kimiir simiirsi, yio dimin komii rani, iikamim Grikmi piugana saiirim mi Judami piugana saiir ikim mi yipiki simiir mioisim mi kitiyopnir haiyim mi yipiki mi kitiyopnir hai karamae mi owim mi sima skuramar mi amka windi mi sima skuram mi am karamae mi oka windi mi sima digworaekwoki mi aokingugu nankaigi windi mi sima paeprikabar

mi oka wɛndi, yɛm tiriiginɛm yɛm dimɛn komii rani. Mi dimɛnkɛdimɛnin inigakin yɛ tɛ si, Krais sasairgin inigakin mi yɛ siya iikam yipiki siiram naingwo tɛbmii kɛniyim ini hanɛn simiir kwoɛn imiir kwirii idwokaiigin. Iriig.

¹² Adi Komii siya kimiir bɛdi yɛmbinɛn siir iikam nwowam mi siya kimiiramɛn nhami nhami naingwokwonanae rani. Mi ta hiriinan saiirsika, kɛma iki iikam nhirim simiiram naingwokwonanae mi simiirin dimɛn miyiki miyik iirar tirhaiginu. Kɛma kimamar kipi naingwona hinɛn, kɛma inigak iikamkɛm. Mi kɛma kimamarɛn hinɛna daingwo, inig karamae iikamkɛm mi iikam nhirim simiiram kiwaki sima simiir kwoɛn imiirar napɛm tɛ dimɛn taemɛnim simiirsi mi wɛm kɛma tɛ siirsiyin hinɛna daingwo kimiir kwoɛnin yɛ hindara dinan itkɛnki mi nhirmaka kipi ninkinwaomwarkii boɛn simiirin simiir siyɛu iirar kignɛnkin tɛrki. ¹³ Mi kimiir inkam nwirin siya dimɛn biyɛ inkam nwirni tɛri mi yɛ tɛ hiriinan siyɛuɛn yɛ tɛ digi mi kɛma siir dimɛn biyɛ imiir haiyoprɛndiyɛumiigi. Mi kimiir dimɛn biyɛ biyɛyɛm yɛm Biyan Inkam Komii Jisis Krais siya bɛdi haiyoprɛndiyɛumiigiyɛm. Mi ta hiriinan saiirsika, wɛm kɛma iriipi hiriinan tɛ hiriinan siyɛu kaimwowɛn siirar timi tɛr, iki iikam nhirim kɛmaka ninkɛnyaeyaowiyɛm simiir dimɛn biyɛyɛm simiir timi haiyoprɛndiyɛumiigi. ¹⁴ Iki dimɛn taemɛn kibi kibiyɛm simiir kouɛn ini naingwokwonanae saeyar ywowa tariigina ya ini biigibii saeyar ywowa. Mi ta naingwokwonanaeya iki digworaekwo kibi kibi nhirim simiirin ini saeyar kakprinonkwowɛm. Tariigina ya ini

pɪuwopnan ywowa, pɪuwopa inkamki kikogiya yɪuisa siya kaiya saiir kikogrɪnuwam. Mɪ tɪ dimɪn hɪriinanɪn ɪni nwɪrniyam naɪngwowiyɪn yɪo ɪni pɪuwopnan ywowa yɪpɪki iikam ɪmiir whɪnkinsiis haɪɪɪnuwana kwoɪn whɪrua sɪma nwowam.

¹⁵ Krɪmiirɪn Kraiis siyar tɪrkikɪn ɪrika nwɪrika nongwomamair aeyamɪn mɪ krɪma tɪ hɪriinan dimɪnim tɪ krɪmiir tɪr nwokaiyɪm sɪmiiram kiwaki. Mɪ yɪm tɪ dimɪn taemɪn hɪniɪnim yɪm dimɪn whoɪmoni rani. Bɪiya kɪmiirɪn Adi Komii siya nɪkɪunakɪm mɪ kɪmiir kwoɪnim siya kiyaigɪm mɪ ta hɪriinan saiirsika kɪma wɪ pɪu kwɪruwa asi nwowi mɪ wɪ Kraiis siir dimɪn taemɪn ɪmiir asi haii kɪmiir kwoɪn ɪmiir whɪnkinsiis haɪɪɪnuwam ɪrɪpa nongwomamair aeyam. Mɪ kɪma wɪ boɪn wadieki. Dimusi rani, tɪ sɪmiirsika. ¹⁶ Mɪ Kraiis siir yaiya ɪni hanɪn kɪmiir mɪhɪ kwoɪnau kwɪrii idwokai kɪni mɪ kɪmiir kɪgɪrkaki mɪ mɪhoɪiya kɪmiirɪn wɪ sɪma whɪnkinsiis haɪɪɪnuwi ɪrni nwɪrni whɪnkinsiis haɪɪɪnuwiya Adi Komii siir dimɪn taemɪn ɪmiir yɪpɪki kɪma boɪnmɪmauwɪm iikam nhɪrmi mɪ kɪma nɪkɪm dimɪn taemɪnim sɪmiirsi saiir hɪriinan. Kɪma Adi Komii siir boɪn wadieki mwaɪyɪm yokwo sam hɪr nwowɪm kɪma waowiyɪm sɪmiir hɪriinan mɪ mwaɪyɪm kɪma mɪ waowiyɪm omaka Adi Komii siir ɪnɪg hainaniya saiir hɪr sɪmiir hɪriinan mɪ kɪma mwaɪyɪm kɪrɪe kɪmiir kwoɪn ɪma nwokɪpkaɪyam wao. ¹⁷ Mɪ dimɪn taemɪnim kɪma tɪriyɪm mɪ kɪma boɪni ɪkɪm mɪ dimɪn taemɪnim kɪma tɪriyɪm, yɪm Bɪiyan Inkam Komii Jisiis Kraiis siir nɪkɪrigɪm. Kɪma Adi Komii siir boɪn wadieki dimusi rani, dimɪn kɪbi kɪbiyɪm yɪpɪki Kraiis siya tɪrim kɪmiir sɪmiirsika. ɪriig.

*Iikamim nonkwonam mi simiir yinisisim ikim
simiir boinka*

¹⁸ Mi wim kima wigim yipiki kamkak nwowim, kima dimin taeminim kimiir kam ima boiniyim simiir wakaeyokna. Tiki siyiu hiriinanin yio ini ywowin. Dimusi rani, wim kima Biyan Inkam Komii Krais siir yai wakaeyokna apkim.

¹⁹ Mi wim kima kamim kimiir wig imiiram daingwokwonanae. Simiirin biye kipi nwo mi dimin taeminim kima tiriyim kima simiirin yai biye wara kipi boin. ²⁰ Mi wim kima yinisisimim wim kima kimiir yopii adim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, yim ti dimin taemin hiriinanin yim Biyan Inkam Komii Adi Komii siya big nasmirwaiya simiiram nwowi. ²¹ Mi wim kima adim, wim kima kimiir yinisisimim simiir hindara kipi nokwao boin mi simiir kwoin imiir kipi kiyai maigimaigra nwo karamae sima nwowam mi simiir grabaiginiu karamae nwowam. Iriig.

²² Mi wim iikamim yipiki iki kamim inig komii komiigakim simiir miriyyim umir min hai karamae nwowiyim, kima kamim kimiir kigriraowiyim simiir whwonkam ida ara kipi mirii iya sima kimiir kigriraowiyim inokinokin kima mi wadie imiirarar mirii. Dimusi rani, kima tiriiginim yipiki kimiir kigriraowiyim simiiraram mirii rani mi kima ha tir tani simiirin. Dimusi rani, wim kima pi boriisopi Biyan Inkam Komii siya maigimaigra kimaka nwo karam nwowim.

²³ Kima iikamim simiiraramar mirii rani. Wim kima Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siiram mirii. Mi ta hiriinan sairsika, kima kimiir mi imiirin sibgu donkworinu miriikripkai. ²⁴ Kima

dimin miyyik imiirar tir. Dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim mhoiyya omin ninomor kou hiranin Adi Komii siya kimiirin wi bimbuiwi tirwin tani biyya siya nimbina siir yokwo aiir saiir hiriinan. Mi ta hiriinan saiirsika, kima ti nu iirin miyim sibgu sibgu mirii. Dimusi rani, wim kima inokinokin Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siiram mirii mi ta hiriinan saiirsika sibgu sibgu asi mirii. ²⁵ Mi iikamim yipiki dimin biyye tiriyim, mhoiyya simiirin wi dimin biyye Adi Komii krimiir Wanin siya tirhaiginiuiwi. Dimusi rani, ti dimin taemin imiirsika. Mi siya iikam whiekakim simiiramnin ini hiriinanar mi aingwowin mi siya krimiir whiekakar in wi hirihiirinankinar hidi. Iriig.

4

¹ Mi wim kima kamim bi nwowiyim kima ti iikamim yipiki kimiir miriyyim simiir sibgu tir. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim kimiir Biyan Inkam Komiiyin kimiir kigirkakiyin siya ini siir om iir nwowin mi kimiirin ini siyar kigriraowin. Iriig.

Iikamim nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim simiir boinka mi ti siyiu hiriinanin ti kima tirin yio ini ywowin

² Kima Biyan Inkam Komii Adi Komii siiramnin hiriyyar kwisboinanae. Kipi digi. Mi iyya kima kwisboiniyim nhwo mi kima dimin taeminim kima boinanin simiirin sibgu sibgu daingwo omok boin mi siir boin wadieki. ³ Mi iyya kima nhwo kwisboiniyim Biyan Inkam Komii siiram kima iikamim tiranin krimiiram warar srii

siiramın minam, krımıir whınkınsiis haiginiuwım mi nım krıma wa nwoki kiwakiyım Krais siir yai aiir boınmımauwamın. Mi ta hiriinan saiirsika iikamım wi simiir nwoki wakaeyoknam. An kara maeyauwa mı biye miriıya saiir tir asi hiugripkikikali. Dimusi rani, an kara siir yai imiir boınmımauugin. ⁴ Kima Adi Komii siiramın minam kwisboinki kariirin wi siya nwoki whınkınsiis haiginiuwım Krais siir yayım simiir sibgu boınmımauwım biıya kara niki boınmımauwa simiir iikam imiir saiir hiriinan Adi Komii siya boınkiya kariir saiir hiriinan.

⁵ Mi dimın taeminım kima tiriyım, iikamım yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna ap karam nwowiyım simaka, kima sibgu daingwo omok. Mi kima ii kwira hiniına tiram kipi kiwaki, dimının wadie nwokaram nwowiyın siir tiram dimusi rani, kimiir iiyım hoıngak nwo rani. ⁶ Mi dimın taeminım kima boınmımauwım simiir yım wadiekım, yım ini waim naeyım kima naeyım simiir idwo nikrınkinkiiyım ini simiir hiriinan ywowım. Mi hiriinanki niıwi, ti dimın taeminım iikam ima sırii kimiir mi kima wa sibgu inokninkın boınkii simiirin. Iriig.

Pol siya Tikikas Onisimas sowiir nikropkiko

⁷ Kara Tikikas siirin kımıiram minam nikropkikin siya dimın taeminım kara tirım wi kimiir nwoki boınmauwım. Siya krımıir nomııyau kibikin yipiki kara naıngwokwonanaeyın. Siya inkam wadiekin mi kariir dimın taemin siya whınkınsiis haiginiugin mi siya mi kara krımıir Biıyan Inkam Komii siir mı aiirin krırar mıriigo. ⁸ Kara siir bidi

yikropkiyin kimiiram mi ti dimin taeminim wi siya boinmimauuwi kimiirin. Mi siya kimiirin wi min boinmimauuwi dimin taeminim krima tirim simiir mi ta hiriinan saiirsika kimiirin wi maigimaigra siya nwowaiginuwi. ⁹ Mi kara Onisimas siirin saika bidi yinkin ikropkiyin kimiiram waraur. Onisimas siya krimiir nomiiyau kibigin mi siya kimiir inkam nwirkin. Mi iya sowa nimbini mi dimin taemin whiekakim krimiir tir nimbimbiiyamim wi sowa nini boinmimauuni. Iriig.

¹⁰ Aristakas, yipiki ti kanaka tir ninkin hugripkiikikaiyin maeyaua mi biyie miriia saiir, siya mi Mak siya sowa kimiir nokboinmamaigiko. Kima ina ninokninkinim Makin yio Banabasni nomiiyaugin mi biya kara kimiirin ti hinina boinmauugin siya niti kima siirin wi sibgu kigrirao. ¹¹ Josua yipiki siir inig whirin ha dapiyin Jastas, yio kimiir mi okboinmamaigikin. Kamim nwoimginwoimuwaigim Juda simiir piugana saiirim yipiki Krais siir yai aiir sibgu wakaeyokna apiyim mi kariirin sima whinkinsiis haiginiugin Adi Komii siir dimin taemin imiir tiramin mi kariirin maigimaigra sima nwowaiginiugin.

¹² Epafraasin yio kimiir mi okboinmamaigikin. Yio siya om Kolosiyan inkamkin mi siya Krais Jisis siir mi aiir miriigin. Mi inokinokin siya Adi Komii siiramar kwisboinanaeikin kimiir kirie haiginiuwam. Mi kimiir kwoinim wi kirie nwoki owim ti dimin taeminim Adi Komii siirim simiiram mi ta hiriinan saiirsika wi haningi sibgu inokninkini dimin taeminim Adi Komii siya

naingwowa kima wakaeyokna apam. ¹³ Kara ti dimin taeminim simiirin ina sibgu inokninkinin mi kara simiirin pa boinmauugi kimiirin. Siya iikam kimiiram nhami nhami bi mirinanaekin mi iriipi hiriinan iikamim Leodisia hiranin mi Hirapolisan ikim. ¹⁴ Mi Lukin krimiir paowai min udi inkam kibiyin mi Dimas siya, sowa kimiir nokboinmamaigiko.

¹⁵ Mi kara nokboinmamaigini haninaka wi kima nokboinmamaigi iikam imiirin yipiki nomi-iyauim om Leodisia hiranin simiiram. Sima mi Nimpa saeya mi iikamim yipiki saiir omaka hir haingiriyu owim Adi Komii siir inig iir hainanin simiir warar nokboinmamaigi. ¹⁶ Mi ta yokwowa maeyaua ti yai ima nwowa kima simiir mwain dignaowidi mi kima simiirin wi iikamim Adi Komii siirim om Leodisia hiranin wi simiiram hauugi mi yim wi sima mi mwainim. Mi ta yokwowa kara hauugiya simiiram mi ya wi kimiiram swoki hauugii mi kima wi kimiir om hir nikini mwainuwim. ¹⁷ Mi kima Akipas siirin hinina boin, siya miya Biyan Inkam Komii siya boinkiya siir siya miriyyam siya saiir mirii mi siya saiirin hiriyyar digig.

¹⁸ Kara Polkin, tiki yayim yim kariir ingar nonkwowinkikin, ti kimiir nokboinmamaigiyim. Kima simiirin kipi naingwo owouu, an kara ini maeyaua mi biye miriyya ini saiir tirar niki hugripkiikikaiyin. Kara hinina naingwowi Adi Komii krimiir Wanin siir naingwobumbuwa wi kimakar nwowi. Iriig.

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f